

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 6 luni 10 cor.
pe 3 luni 5 cor.
pe o lună 2 cor.

15-17 de Duminecă pe an 4 cor.
pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Remitențele se acceptă.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

INSERTAREA:
de un fr. pe rând: până la 10
linii; a doua oară la 1 fr., a treia
oară 5 h. de fiecare publicare.

Adre abonamentelor, cât și inserțiilor
se fac la adresa de mai sus în Arad.

Telefon pentru ordine și comenzi
Săptămânală săptămânală se acceptă

Anul IX.

NUMĂR de DUMINECĂ

Nr. 29

LIMBA.

Numai lipsiți fiind cu desăvârșire de bunul simț firesc pot oamenii politici ai Maghiarilor să-și închipuiască că Românii vor primi vre-odată situațiunea ce vor să le creeze în ceea-ce privește limba.

E absurdă pretențiunea, ca Românii să învețe limba maghiară pentru-ca să se poată înțelege cu diregătorii și cu judecătorii lor. S'ar putea cere așa ceva dela Țigani ori dela Evrei, dar' smintit trebuie să fie cel-ce o va cere aceasta dela Românii, cari trăiesc în masse compacte și fac parte dintr'un popor mai mare decât cel maghiar, nobil prin originea lui, băstinaș pe pământul țării lui și politicește mai destoinic decât cel maghiar. Totdeauna Românii vor ținea, ca toți diregătorii și mai ales toți judecătorii lor să știe românește, totdeauna vor profita de împrejurări spre a-și asigura dreptul acesta și e destul să fii om cu minte, ca să nu te mai îndoaie că mai curând ori mai târziu ear' va fi sosit timpul, ca nimeni să nu le mai poată fi Românilor judecători fără ca să le învețe limba și să le cunoască obiceiurile.

Mergem noi Românii înainte, încet, ce-1 drept, dar' cu pas bine călcat și mereu înainte pretutindeni, și în Țeară, și în Bucovina și în Peninsula-Balcanică, până chiar și în Rusia. Nu cumva tocmai în Ardeal, unde e leagănul neamului nostru, avem să dăm îndărăt!? nu cumva Maghiarii o să ne ție-n loc!?

Suntem destul de luminați, ca să ne dăm seama că miș și miș dintre copii nostri sunt opriți în dezvoltarea lor intelectuală prin opiniile maghiarilor de a-1 face să învețe o limbă incultă și străină în toată alcătuirea ei. N'o vor învăța nici odată, căci nimeni nu se lapădă de o limbă ca cea românească, de dragul uneia ca cea maghiară, și n'au Maghiarii decât să-și deschidă ochii pentru ca să se încredințeze, că sunt mai mulți Maghiarii, pe care-1 fură româneasca noastră, decât Românii, care'n schimbul unor foloase materiale își dau silința de a vorbi limba maghiară. Nu au să se lepede Românii de limba lor, care umple rostul și încântă auzul, dar siliți a-și perde o însemnată parte din copilăria lor, ca să învețe ceea ce nu pot și nici nu vor, ei sunt opriți în loc. Suntem răbdători noi Românii și știm să suferim dar nu vom suferi până în sfârșit aceasta schinguire a copiilor nostri și ne vom folosi de toate ocaziunile, ca să-1 punem capăt și

ca școalele, pe care le-am înființat și le susținem din roadele ostenelelor noastre, să fie așezăminte de cultură, iar nu mijloace de schinguire intelectuală.

E limba noastră fără îndoială una din cele mai frumoase, un admirabil mijloc pentru reproducerea stărilor sufletești, și în fi-care zi se ivește în sufletele noastre simțământul de recunoștință față cu părinții, bunii și străbunii nostri, care au plămădit-o în limpezimea minții lor, au păstrat-o cu dragoste și ni-au transmis-o din zi în zi mai curată. E oare cu puțință să nu ne cuprindă indignațiunea față cu barbarii, care o pocesc în scriptele lor de oameni lipsiți de simțământ estetic!?

Ce oare trebuie să simtă Românul, care în publicațiunile oficiale din Ungaria cetește vorbe ca: «Vurvára, Mihelyes Togyer, Drégics Flore, Drucsó ori Tyrilla»? — ca să nu vorbim de altele.

Că sunt oameni cu desăvârșire inculti cei ce pocesc astfel, vorbe astfel frumoase și că e o datorie sfântă să profităm de toate ocaziunile spre a-1 învăța să respecte limba altora.

Au știut Maghiarii să se pună în conflict cu toată lumea și să-și înstrăineze pe toți prietenii. Nu avem noi Românii cuvinte de a ne plânge de aceasta, căci cu cât mai izolați vor fi, cu atât mai vârtos vor simți, că e cestiune de conservare națională pentru dănsii să respecte naționalitatea și limba noastră ca să putem merge împreună.

Iar dacă n-o vor simți aceasta, cu atât mai rău — nu pentru noi, ci pentru dănsii, care stau singuri în lumea, în care noi tot mai avem pe cine-va.

Germania împotriva Ungurilor.

Am arătat, în mai multe rânduri, că marile puteri Anglia, Franța și Germania se rostesc, prin foile lor, împotriva luptei pe care o duc în Țara Ungurească partidele de sub conducerea lui Kossuth... Toate aceste mari puteri se tem că dând M. Sa Ungurilor ceea-ce d'atâta vreme cer Kossuth, Apponyi și ceilalți fruntași ai partidelor întovărășite, s'ar destrăma *monarchia Austro-Ungară* și astfel s'ar schimba întreaga stare de lucruri din mijlocul Europei. Austro-Ungaria n'ar mai putea fi adică socotită drept mare putere, ceea-ce Germaniei nu iar veni la socoteală din pricina că atunci n'ar mai

fi între ea și Rusia o altă împărăție tare care să stea drept zid de apărare împotriva Rușilor; Franței nu i-ar plăcea să slăbească Austro-Ungaria pentru alte cuvinte: în măsură ce ar slăbi Austro-Ungaria, ar crește puterea Germaniei, și se știe că Francezii numai asta n'o doresc. Italia este în tovărășie cu Austro-Ungaria și o schimbare în armata acesteia se teme că ar aduce după sine o schimbare în *triplu alianță*, prin urmare și în starea Italiei și Germaniei. Cât privește pe Englezi, ei țin să rămână lucrurile așa cum sunt...

Orice pornire spre o schimbare a lucrurilor, vedem deci, că nu vine nimănui la socoteală. Kossuth și tovarășii săi când vor să silească pe M. Sa a le da comandă ungurească — *acum*, ear mai târziu alte lucruri cari ar schimba fața oștirii, se află nu numai în împotrivire cu M. Sa și cu generalii Sai, dar și față în față cu marile puteri europene.

Cei de sub conducerea lui Kossuth nu vor să înțeleagă însă politica asta mai înaltă, ci la început ziceau că foile mari, cari scriu împotriva năsuințelor ungurești, *sunt plătite de — Austriaci*. S'a întâmplat însă, și se întâmplă și acum, că foli despre cari se știe că nu li-ar putea cumpăra nimeni, să scrie împotriva lucrurilor dorite de Kossuth și Apponyi. D'aceia acum nici domniile dela Budapesta nu mai zic nimic că-s *cumpărate* marile foli europene, ci spun că nu cunosc îndestul de bine Țara Ungurească și îndeosebi dreptatea Ungurilor...

Curând nu vor mai putea zice însă nici aceasta, de oare-ce pe fiecare zi se dovedește că lumea mare știe ce se petrece printre Unguri, și cu cât cunoaște mai bine întâmplările, cu atât îl judecă mai aspru pe conducătorii politicii șoviniste.

Îndeosebi în Germania se scrie cu asprime împotriva politicii lui Kossuth. Astfel zilele aceste s'a rostit și «*Militär Zeitung*», foaie aproape de cercurile înalte dela curtea împărătească germană.

Fată ce scrie numita foaie militară:

„Dacă în Ungaria nu se rostește chiar cuvântul *revoluție*, cu toate acestea e curată revoluție ceea ce se petrece; hotărîrea orașelor de a opri strângerea dărilor și recrutarea, dovedește asta. Tot mai mult se învederează anume, că cererea comandel ungurești este numai un pretext și dacă Coroana s'ar da învinsă; asta ar întări „partidele întovărășite“. Nu atât uniunea personală și desăvârșita desfăcere de Austria se urmărește adică, ci mai mult vor să înființeze o clasă stăpânitoare (oligarchie); nemeșii cu averi,

„Janus“ institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
— este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață
pentru Austro-Ungaria.

Informațiuni îndatoritoare da: Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik Lerchengasse Nr. 17. (Telefon 422.)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora accei-Premii efiene. dentul capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de război. — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	56.000.000 „
Averea institutului	31.000.000 „

o parte dintre cei cu bani mulți și necăpătuțiți gata de ori-ce răsturnare, asta o urmăresc. După calapol polonez, ar voi să facă din rege numai o umbră, fără vre o putere. Doar nu mai departe decât zilele trecute un cunoscut — gură-spărtă a spus-o sus și tare că „până ce regele nu se pleacă înaintea cererilor nației, nu va fi pace și înțelegere“...

„Nația asta nu este însă decât o parte mică a Ungurimel terorizate (înfricate) de coaliție. Celelalte neamuri din Ungaria sunt însă împotriva acestor lupte“ (dată pentru slăbirea Coroanei).

În restul articolului se arată apoi cum frunzașii partidelor întovărite prostese poporul maghiar, cum foile ungurești scornesc tot felul de minciuni numai pentru a întări poporul împotriva armatei împărătești și a generalilor M. Sale.

Numitul ziar crede că în cele din urmă doar se va potoli și mișcarea asta fără nici un rost, dar care Țării Ungurești îi aduce pagubi economice nespuse de mari.

Adevărul este însă, că până azi nu sunt semne de îndreptare, ci orașele și comitatele ungurești înfățișează lucruri ce se pot numi adevărată desfrânare. Nabadaioșii kossuthiști nu vor să înțeleagă că desfrânarea asta păgubește țara întreagă, că din cauza stărilor de lucruri ce s'a născut pe urma luptei lor nu mai e nici o rînduială în țară, ci se petrec lucruri mai rău ca în Bulgaria, încât ajunge țara de risul lumii. Ei nu vor să înțeleagă nici chiar dojana celor mai buni prieteni ai Ungariei, căci nimeni ca Germania n'a spriginit până acum ori-ce stăruință națională maghiară.

Pentru noi poate că e bine și asta. Cel puțin se vor convinge acum toți cei cari nu voiau să ne creadă și asculte, câtă dreptate aveam când ne plîngeam împotriva oligarhiei, oligarchie care ne stăpânește de mult, ear nu vrea să se înfrînzeze numai acum, cum scrie „Militär Zeitung“.

Mandatul din Bihor. Foarte mulți ar voi să capete mandatul devenit vacant prin moartea lui Rigó Ferencz. Candidații kossuthiști sunt Szokoly Tamás, dr. Halász Lajos, Nadányi Károly și Rigó Lajos. — Liberalii ar voi să candideze pe Tóth László.

Epilogul demonstrațiilor din Giula. E numai firesc să se rușineze de cele întâmplate, să se încerce a le denatura și în cele din urmă să le echiar tăgăduiască. Ceea-ce pot însă dovedi sute de inși, cu greu se poate tăgădui. Simpaticul vice-comite din Giula, dl Fábry, crede însă că se poate și asta. Căci iată ce scrisoare a trimis ziarului „Aradi Közlöny“ din loc:

Moneasa, 25/7.

Onorata Redacțiune,

Aici în Moneasa, citesc în foaia d-voastră raportul „Tribunei“ despre adunarea din Giula și demonstrațiunea de Sămbătă seara.

Rog onor. Redacțiune, să binevoiască față de acest comunicat al „Tribunei“ a declara în numele meu, că raportul „Tribunei“ este o întortochiare tendențioasă în întreg cuprinsu-l, ear că demonstrațiunea ar fi fost aranjată de poliție și că eu i-aș fi autorul intelectual: e calomnie răutăcioasă, comică și stupidă care se desminte prin sine însuși.

Dr. Fábry Sándor,
cons. reg., vice-comite.

Că raportul nostru este „o întortochiare tendențioasă în întreg cuprinsu-l“ aceasta are valoarea numai a unei afirmațiuni a d-lui Fábry, căci d-lui cu nimic n'arată în ce constă aceasta „întortochiare tendențioasă“.

Este o „calomnie răutăcioasă, comică și stupidă“ — spune dl Fábry — că poliția ar fi aranjat demonstrațiunea și că dânsul ar fi fost autorul intelectual al aceleia.

Mintea reg. ung. a d-lui Fábry rezonază adevărat așa, că nimeni nu va putea dovedi cu „doi martori“ că poliția a aranjat demonstrațiunea și că dânsul ar fi fost autorul ei intelectual, prin urmare el asta o poate simplu nega — precum și vedem c-o face, și încă cu mult aer de demnitate.

Simpatie de tot. N-a aranjat poliția demonstrația, d-le Fábry?

Dar iată ce scrie, nu raportul „Tribunei“ ci un ungar „demon de cea mai bună încredere“ în „Aradi Közlöny“ de ieri, despre demonstrațiune:

„Că solgăbiraul Moldoványi ar fi aranjat demonstrațiunea nu e adevărat, atâta însă e adevărat că și dânsul a fost între demonstranți“.

Ei bine, chiar după scrisorile ziarului „A. K.“ noi am avea să ne modificăm comunicatul nu-

mai în afirmarea că poliția nu a „aranjat“ ci a „fost și ea cu demonstranți“ — asta, în ce ajută însă negării d-lui Fábry?

Cătră cei-ce s'au dus la dânsul să ceară măsuri pentru siguranța personală a zis: „că nu le poate da, el nu poate opri pe nimeni să-și manifeste sentimentele sale patriotice“.

Așa vorbește un organ de frunte al ordinii publice? Ce tradează aceasta?

Desigur nu nevinovăția d-lui Fábry. Dar nevinovăția aceasta o cunoaștem mai bine noi, cari am fost acolo. Și ceea-ce știm noi este totuși, numai ceea-ce spune dl Fábry nu.

La cercetarea în cauza alegerii dela Dobra începută în 26 Iulie n. Români să-și facă datoria cu credință și bărbăție descoperind toate mișeliile, câte s'au făcut; pentru-ca apoi alegerea să fie nimicită.

Contribuțiunile la politica de cîștigare a Românilor. Despre actele sălbatice din Giula, însuși Magharil onorabili de acolo s'au pronunțat în termeni nu se poate mai vestejitori. Și în ori-ce caz, după-ce s'au putut întâmpla acele acte detestabile, mai cuminte lucru ce-l poți face în urmă e, să tac. Nu așa însă presa maghiară. Obrăznicia, cutezanța, lipsa de rușine, sunt însușiri inerente firii ovreești. Firea aceasta se regăsește în rapoartele — fabricate în redacții — a ziarelor maghiare despre demonstrațiile din Giula. Am promis în numărul trecut, că vom înregistra simplate, scrisorile preselor maghiare despre noi, să se vadă, ce cugeță despre Români aceia, ce colindă prin tinuturile lor cerșindu-le voturile. Iată a și sosit prilejul.

„Független Magyarországnak“ organ kossuthist, în numărul dela 25 Iuliu scriind sub titlu „Valahol și Imnul“ termină așa:

„Mai trist în afacere e... actualitate imprevizibilă și lipsa guvernului constituțional eschid speranța, că împotriva bandelor mizerabile valache („gaz olah bandă“) să se iee măsuri mai tari“.

Iar „Budapest“ organul personal al diul Kossuth Ferencz, invită nobila tinerime maghiară din Arad, să vină să ne nvețe lecții pe noi, cei dela redacția „Tribunei“, pentru-că am cutezat să dăm, în forma n care am dat expresiune părerilor noastre despre „patrioții“ din Giula.

Ce ne trebuie?

(Urmare și fine).

Auzi, câte bunăiați primim noi dela Dumnezeu prin sf. biserică și prin preoții ei. Dar apoi câte învățături bune câte povești frumoase ni-se vestesc nouă în sf. biserică. Biserica e școala celor mari, ba mai mult ea e o mamă dulce, care își adie fiul său, îi strânge pe lângă sine, îi sfătuiește cu drag și încă așa de bine, încât nu este întâmplare în viața omenească, pentru care biserica să nu dea învățătura — nu mai noi să luăm bine aminte acea învățătură.

Mal presus de toate să iubiți pe Dumnezeu și biserica. Dumineca și în sărbători să mergeți la biserică, ca să se apropie de voi îngerul cel bun și să fugă de voi cel rău. Temeți-vă de Dumnezeu și vă supuneți legilor, ascultați pe mai marii voștri luați aminte că „cel ce sudue pe Dumnezeu nu are milă de tine; cinstiți toate legile, dar vă închinați numai la a voastră lege, căci cel ce să închină la două legi, acela nu are nici o credință și de toți cel buni el este tare urât“.

Mal avem noi, Românii încă o sminteală mare întocmai ca cea, de care vă vorbiți. Nu știu cum și nu știu pentru ce, dar apoi noi fugim de școală, ne ferim de ea — cum se ferește omul de boală. Și până când alte neamuri își dau și cel din urmă filer, ca să și învețe copiii carte, își închiu și dascăl la casă — fără ca să-l pese de cheltuieli, cum fac iudeii bunăoară, până atunci noi Românii câte 100—120 familii abea ne ținem câte un dascăl și dacă îl și ținem apoi îl plătim ca din ochi, nu-l trimitem pruncii la școală și mai la urmă, când vine, că și dascălul să-și capete plata

— apoi îl băgăm o sută și o mie de vine, nu mai ca să nu-l plătim.

Și pentru ce oare lucrăm noi așa? minte de a învăța ne-a dat Dumnezeu și nouă Românii din belșug și vedem că cel ce dintre noi se apucă la carte, apoi își învață de ție mai mare dragul de el. Pentru ce dară fugim noi de carte și de școală? Pentru că nu știm prețului învățătura și foloasele ei cele mari. Noi ne-am dedat cu zicala: „Nu l'oi trimite pruncu la școală, că nu l'oi face popă, nici dascăl“. O zicală veche și urită e asta fraților, de care astăzi ar trebui să ne fie rușine. S'a schimbat lumea dragii mei. Acuma n'are numai popa și dascălul lipsă de carte, ci tot omul, ce să naște în lume are lipsă de ea. Astăzi și plugariul trebuie să știe, dacă nu atâta carte cât popa și dascălul, apoi pe jumătate trebuie să aibă.

Pare, că văd, cum gândiți voi între voi, că ce folos vi-ar putea aduce voaia plugariilor cartea și școala. Apoi cum să vă lucrați moșioara mai cu minte și mai bine, ca să aveți din aceea folos îndoit. Că vedeți lumea din ce în ce se tot înmulțește, pământul rămâne însă tot atâta și chiar astăzi am ajuns de trăim patru familii pe o moșioară, pe care a trăit o familie numai? De bună samă cu greu vom trăi, dacă nu vom apuca la carte, ca aceea să ne învețe, cum să lucră moșioara mai bine, ca să avem mai mare folos de ea. A ști bine lucra pământul numai în școală și din carte putem învăța.

Tot în școală vor învăța pruncii noștri a ști lucra și grădinile, acolo în școală vor învăța ei, că e păcat mare, păcat de moarte a ședeia și a lenevi a lăsa să crească urzici și cucută în grădinile noastre, și vor învăța încă, că în loc

de acele buruieni pentru binele nostru datori suntem a pune în grădini mazăre, crasaveți și alte plante, pe cari le a rînduit bunul Dumnezeu hrană trupului nostru.

Cine nu știe, că pomii formează un isvor bogat de venit? Cu nimic pe lume nu ai mai puțin de lucru, decât cu un pom. Dacă ai sămănat într'un strat niște sămburi, acei sămburi au crescut mari și i-ai oltuit, n'ai în urmă să grăjești de oltui cel noi și te trezești că ai pomi, cari îți aduc venite ca din povești. Și într'adevăr o bucată de pământ, pe care e sădit un pom, ori cât de bine a-l lucra-o și ori cum a-i gunoi-o, tot nu-ți va aduce nici a zecea parte din venitul pomilor. Dacă n'ai învățătura potrivită nu vei ști nici sămăna sămburii, ca să ai pomiori de oltuit, nu vei ști nici oltui.

Dar apoi mai judecați voi oare omul fără carte poate face ceva mai de dat Doamne? Poate e măcar pe sine să se ajute în lipsele și neajunsurile sale? Oare omi fără carte a făcut plugurile cele de fier, mașinele de călcat grăul, mașina, cu care se alege neghina din grâu și câte toate de folos și de ajutor plugariului? Ori doară popii și dascălii cei cu carte le-au făcut? Nu, fraților oamenii ca voi, dar cu carte cu minte luminată prin învățatură le-au făcut acelea. Au nu ne trudeam noi, chiar și eu unul până erl alaltăieri cu niște pluguri de lemn, la care trăgeau bievite, de îți era mai mare mila de ele, și așa n mai se măsălea, dar nu să lucra pământul și apoi bucatele cu sculele cele vechi erau numai neghină și pâlămidă.

Pe lângă aceea plugariul fără carte — iertați-mă, fraților! dar o spun drept — e mai asemenea cu dobitoacele. El nu știe face nimic cum

Nu pielea altora, ci a voastră trimiteți-o încoace, onorabili șovinisti, dacă vă mănca!

Eată câteva contribuțiuni, la politica de câștigare a Românilor, despre care declamează dl Kossuth în interviuri acordate ziariștilor români.

PE LA BĂI

— Criza. —

Fiecare stație balneară a devenit centru politic. În loc de a se da odihnei șefii partidelor, precum și cei mai mici ai lor, sunt apucați par'că de un furor scribendi (nebulina de a scrie). Nu se va întuneca mai tare Ungaria de lumina diversă a atâtor sori? Doar și în politică e valabilă vechea lege a fiziciei.

Fejérváry

va pleca nu peste mult la Karlsbad.

Anulările continuă.

Semioficiosul *Magyar Nemzet* știe, că ministrul de interne a mai nimicit hotărîrea orașului Cinci-biserici și comitatului Veszprém privitor la plădirea benevolă a dării și înrolările de bună voie în armată.

Ear *Némethy Károly*, sfetnic în ministerul internelor a zis, că până la toamnă vor mai nimici numai hotărîrea unui comitat.

Organizarea rezistenței pasive.

Comitetul coaliției însărcinat cu organizarea rezistenței pasive își va prezenta propunerile în 11 August comitetului executiv.

Vörös László pentru Săcut.

Stați mirat, când vezi, ce iscodesc ministrii de acum, ca să se poată ține la putere. *Vörös* a început să lucreze pentru ajutorarea Săcutilor, copii răsfățați ai tuturor guvernelor.

Auzit-a însă vrodată cine-va de vro încercare a guvernului pentru ajutorarea Românilor?

Garda se predă.

Nu va mai fi partid liberal, spun semnele vremii. Rând pe rând îl părăsesc foștii lui stâlpi. O foaie de sară din capitală e informată, că în curând vor părăsi steagul țărănesc *György Amre, Bornemisza Lajos, Issekutz Győző, Szentiványi Gyula, Semsey Boldizsár, Angyal József.*

trebuie, n'are nici chiar la plugăria lui nici o rânduială. Casa omului fără carte e mai ca o poiată, nu e măturată cu zilele deplin, gunoiul lui e imprăștiat prin tot ocolul și-l bate vântul și-l arde soarele și îl face netrebuit. Scutele lui plugărești nu le știe de unde să și le ia în vreme de lipsă. Și acelea zac prin ocol sau prin tetechiu, ori poate le-a dus, cui i-a trebuit. Cu ochii mei am văzut om, cum și-a pierdut o ziună întreagă de plug, nu mai pentru că n'a știut de unde și lua tăngeala.

Și apoi să te miri dacă îți merge rău și dacă n'ai, ce-ți trebuie? N'ai, de ce te mira, căci dacă n'ai carte, n'ai parte, dacă n'ai școală, n'ai învățătură nu știi nici câștiga, cât îți trebuie, dar nici nu știi prețui câștigul tău.

Dar și dl Chs. ne îndatorează pe noi a ne lumina mintea și a ne îmbunătăți inima noastră. „Fiți desăvârșiți — zice dl Chs. — precum și Tatăl Vostru cel din ceruri desăvârșit este“. Ear a fi mai desăvârșit, a fi adevărat mai bun în toate nicăiri nu se poate câștiga numai în biserică, ori cât ar zice el, că o cinstește.

Când zic eu aceasta, vă sfătuiesc, ca să dați și școalei aceea cinste, care trebuie să o dați bisericei. Când treceți pe lângă școală, aduceți-vă aminte și vă luați pălăria din cap, în semn de cinste și cu pălăria luată treceți pe lângă ea, căci dacă biserica e locul unde pe lângă iertarea păcatelor, li-se dă oamenilor mari învățături și povești, cum să se poarte ei adevărat — ca să fie în lume cinstiți și fericiți, apoi și școala e locul acel sfințit, unde copiii noștri primesc învățatura și creșterea cea frumoasă creștinească. În școală învață copiii, ca dacă vor crește și până atunci să fie creștini buni și oameni de omenie.

— Kossuth Ferencz a scris adevărat un articol, în care-l provoacă să intre în coligie și se crede, că articolul și-a avut efectul.

Deci toată lumea părăsește odiosul steag. Ce fac deputații români liberali, nimic nu se știe.

Kristóffy și socialiștii.

O delegație a social-democraților în frunte cu *Bokányi Dezső* a fost primită ieri de ministrul de interne *Kristóffy József*, care cu prietelul acesta a făcut însemnate declarații. Ministrul s'a declarat de aderent al *sufragiului (dreptul de vot) universal*.

Declarațiunile ministrului de interne către socialiști, au făcut mare senzație. Îndeosebi suferinșii sunt cei din Coaliție, decât carii imparlamentarul și reacționarul ministru s'a arătat mult mai înaintat. El acuză acum pe *Kristóffy*, că pactează cu socialiștii, pe socialiști că pactează cu guvernul.

Ce vrea Japonia?

Luptele dela Tumen. — Condițiile de pace.
— Războiul ruso-japonez. —

Par'că încercările de a încheia pace n'ar sta de loc în legătură cu treburile din Mandjuria și Corea, unde luptele se urmează cu înverșunarea de mai nainte. S'a dat o mare luptă, întâia după nimirea Rușilor la Mueden; au învins firește Japonezii.

Condițiile de pace.

London. Asociațiunea antirusă din Tokio a ținut zilele trecute adunare și drept răsunset al opiniei publice japoneze a hotărît, ca următoarele să fie condițiile de pace: 1. Insula Sahalin să devie posesiune japoneză 2. Calea ferată chineză ostică și partea din peninsula Liaotung, ce o avea Rusia în arindă, de asemenea. 3. Rusia să-și retragă trupele din Mandjuria. 4. Rusia să plătească 3 miliarde yen (șapte miliarde coroane) despăgubire de război. 5. Toate corăbiile ruse, cari se află prin porturi străine desarmate să fie ale Japonezilor. 6. Pacea să se încheie în Japonia. 7. Japonia să nu îngăduie armistițiu, până-ce nu-s subscrise condițiile de pace.

Luptă mare.

London. Se telegrafiază, că lângă Tumen s'a început lupta cea mare. Încercări mai mici erau zi de zi spre miază-noapte de Fakumen începând din 24.

Miscenko, generalul conduce cele mai multe atacuri.

Tokio Japonezii au pus mână pe orașul Alexandrevsk de pe insula Sachalin.

Ispitiți-vă voi pe voi, întrebați-vă sufletul vostru și spuneți drept — nu tăgăduiți nimic, nu vă pare vovă rău, că nu știți carte? Eu bine știu, că vă pare rău, bine știu, că vi jele, că n'ați învățat carte în tinerețele voastre „căci ce înveți la tinerețe, aia știi la bătrânețe“ (Anton Panu). Ba mai știu și aceea, că de multe ori v'ați amărit și v'ați amărit pe părinții voștri, pentru ce nu v'au trimis la școală, când ați fost de treaba aceea, ca să știți măcar cât de cât scrie și ceti. Tocmai așa vor face și copiii voștri — ba ei v'au blăstama chiar, pentru că traiul lor va fi cu mult mai anevoios fără carte și fără învățătură.

Eu însă doresc din inimă să vă fie bine și în aceasta lume și în lumea viitoare, — și pentru aceea vă sfătuiesc, să vă iubiți biserica ca ochii din capul vostru, să țineți cu sfințenie obiceiurile cele bune, ce le-ați moștenit din strămoși, să iubiți învățătura, copiii voștri să vi-i trimiteți la școală, ca să se lumineze și să-și ușureze traiul; rugați-vă lui Dumnezeu în totdeauna, căci dela el vine toată darea cea bună și tot darul cel desăvârșit. Munciiți și lucrați cu credință și cu nădejdea în Dumnezeu.

„Căci munca e blagoslovită
Când te ții de ea, ai pită“.

„Feriți-vă de lene, căci lenea e începutul tuturor relelor“ și earăși „mai bine vă culcați sara flămânzi, decât să vă sculați dimineața cu datorii“ deci „cruțați, ce ați câștigat, căci munca fără cruțare puțin folos aduce“.

Făcând așa fiți biziți, că darul lui Dumnezeu pururea va fi cu voi. Să dea Dumnezeu să și fie. Amin.

Moise Iopovici.

London. După rapoartele oficiale din Tokio Japonezii au bătut pe Ruși în partea de miază noapte a Coreei în o luptă de nouă ore. Rușii au tulit-o la fugă spre nord: sunt cam 9000.

Rusia de mâne...

— Revoluția rusă. —

În fie-ce zi vin vești despre nerânduelile din Rusia. Zemstvourile au ținut mare adunare la Moscva și au zis, că legile nouă, prin cari vrea țarul să primeniască Rusia, nu-s îndestulitoare, au făcut ele deci legi firești și le-au trimis țarului să le încuviințeze.

Pe când însă zemstvourile cercau pe cale pacinică să aducă în rânduială mult cercata împărăție, țaranii, muncitorii cu focu'n mână caută să aprindă și pustiască tot ce-l vechiu și scorburos.

În Caucaz sunt adevărate lupte nevrednice de numele printului Ludovic Napoleon, ce le nutrește. Recivoski, director polițienesc vrea să înăbușe în Petersburg în sânge ori-ce încercare a popo-ului pentru drepturile omenestii.

Alii, guvernorii, șefi de poliție fug dinaintea furiei poporului. A fugit și țarul; si-a dat întâlnire cu împăratul nemților Wilhelm II. la Borgo și i-a cerut sfat. Și fiind-că e bolnav — se zice — nu se va mai întoarce multă vreme în iarăși bolnava împărăție.

Grăbiți cu abonamentul!

Cei-ce n'au răspuns încă abonamentul, sunt rugați respectuos să-l trimită imediat, căci săptămâna aceasta sistăm trimiterea foii la cei-ce nu s'au achitat și ulterior nu mai putem servi cu numere.

Procesul pentru mănăstiri.

Zilele trecute și-a înaintat tribunalului reșed din Budapesta biserica sîrbă excepțiunile în procesul intentat de biserica gr. or. rom. în chestia mănăstirilor.

Treaba de multă vreme stă neregulată. Trăind alături cu Sîrbii noi Români, cari suntem mai vechi cu mult, decât ei pe pământul acestei țări, ne-am avut organizația noastră bisericească cu ierarhie, biserici și mănăstiri. Dovadă e prima mănăstire românească Vodîța, întemeiată pe vremea lui Vlaicu-Vodă, al țării muntenestii, când bănatul severinean era în posesia Muntenilor. Și de atunci până azi, la hotarele sudice, Români au fost strajă de hotar, dovadă întocmirea lor în districte cu obligamente militare din evul mediu.

Un memoriu turcesc din sec. 16 amintește, că chiar și mănăstirea Bodrogului e așezământ închinat domnului de voevod român (cis,-or transcarpatin? nu impoartă).

Venit-au în mai multe roșuri Sîrbii, ba cătră sfârșitul secolului 18 ajungem cu ei în comunitate bisericească, din care ne-am liberat prea tâziu, dar numai ierarhice. Poporul român de 3 milioane la desfacerea averilor a căpătat numai o mănăstire, a *Bodrogului*, ear cererea lor dreaptă de a mai căpăta încă trei, alătore pe teritor românesc, până azi a rămas fără cuvenitul răspuns din partea fraților sârbi, așa că la 16 Mai n. frunțașii bisericei noastre s'au văzut nevoiați a intenta proces bisericei surori.

Iată bilanțul acestor mănăstiri:

Mănăstirea trecută în posesiunea Românilor, *Hodoș-Bodrogul*, are o avere de 215,968 coroane 40 fil, ear celelalte mănăstiri, rămase în posesiunea și proprietatea Sârbilor, reprezintă o avere de 10,192.676 coroane 32 fileri, și a nume: 1. Mănăstirea *Beocin*, din Sirmiu, cu 628.962 cor. 92 fil. 2. Mănăstirea *Bșeenova*, din

Operația așa se vede n-a reușit, — adăogă martorul ocular — ce și-a gândit deci vrednicul bărbat, haid să se facă încălțat patriot pe vremurile acestea profitabile.

— Adunarea generală a învățătorilor ort. Români ținută în Giula. Un învățător, ce a luat parte, ne scrie următoarele:

Cu un dor neastâmpărat așteptam învățătorii Români ort. ai Reuniunii aradane, ca să ne reîntâlnim pentru a conlucra întru înflorirea patriei, a bisericii și a neamului, din care facem parte.

Pentru astădată Giula era locul designat.

Și plecat-am cu toții la ziua hotărâtă către Giula; ear giulanii Români, cu mare dor așteptau să-și vadă pe învățătorii lor (după cum îi numeau dânsii), că l'știut este, că nu e putere în lume, ca să poată adormi sentimentul de recunoaștere. Și ajungând noi la gara din Giula, Sâmbătă în 22 a. c. st. n. ne recunoșcură giulanii, că suntem sânge din sângele lor și os din osul lor; ne recunoșcură, că și noi suntem Români, căci și ei Români fiind, ne-au așteptat cu mic cu mare, cu tinăr și bătrîn. Și doar fiind-că suntem Români de o lege cu ei, ne așteptară cu ușile caselor deschise, dându-ne conac și ospitalitatea, pe care numai un Român o știe face. Aici s'a adeverit zisa nemuritorului bărbat V. Alexandri, că: Românul, când te găzduiește îți dă tot ce are, adică: casă, masă, pat, așternut și noapte bună.

De drag să te fi uitat apoi Sâmbătă sara, cum dăscălașii noștri cu familiile lor, tot în gireag grăbiau spre ospătăria din „Grădina verde“, pentru-ca cei cunoscuți să se revadă, ear cei noi să facă cunoștință cu cei îmbătrâniți în munca prosperării neamului, din care fac parte.

D-șoara Ivan, printr'o vorbire acomodată, îi predă președintelui Reuniunii un frumos buchet de flori, ce simboliza dragostea giulanilor față de dascălii acolo adunați. Bucuria și veselia era la culmea ei.

Ei dar, veniră și cei „străini de vorbă și de porț“, earl — vezi Doamne — cum ar putea ei suferi să ne vadă, să ne auză vorbind în dulcea noastră limbă și să asculte muzica cântând cântece de ale noastre. Și se grăbiră preținșii conducători și inteligenții (sic.), ca să ne fluere și să ne „atragă atenția“, ba să asvirle chiar în ferestre. Ear noi, noi priveam cu slegma românului cult, stam și priveam la acei „perdevară“ cum să defectau în tipetele lor, ce nu sămănu a om, ci a celui ce în 2 sunete cere ploaie. Sberau, strigau și asvirleau ca nebunii, ear noi i-am lăsat să-și facă de cap, retrăgându-ne din grădina în internul ospătăriei.

Vezi, vezi, ce oameni! Noi mergem să ne apropiem de ei, ear ei ne arată — copita.

După ce au răgușit „sbierătorii“ s'au îndepărtat, lăsând să culegem flori, unde dânsii sămănară spin.

Ingrijorați ai noștri de purtarea „înțelepților“ s'au sfătuit în ceialaltă zi, ca pentru încunjurarea neplăcerilor să nu se țină toaste la banchet, și nici concertul, cu atât mai vătos, căci chiar „vicișpanul“ a zis către ai noștri: „Rău ați făcut, că ați venit aici“, apoi: „Eu nu pot opri pe nimeni, ca să nu își manifeste simțimentele“, și prin urmare „Di Măria Sa“ nu poate garanta pentru siguranță.

Duminecă am ascultat apoi sfânta slujbă, ear după aceea învățătorii, în ședințele lor au adus concluse, earl numai spre lauda Reuniunii pot servi.

Dar cum își poate închipi cineva atâtea silă de Români la un loc și să nu-și facă și un pic de veselie? Comitetul aranjator, ne-a invitat, că de și astfel ne fluieră fluierătorii în sara trecută, dar noi să mergem și să ne petrecem, că, ce a fi, pe sat a fi.

Noi, dornici de voe bună, ne-am dus. Și știți, care a fost cântecul cocoșului de miezul nopții? D'apoi, care să fi fost altul, decât: „Deșteaptă-te Române“. — Și s'au deșteptat Români din Giula, căci dimineața, după ce au pus în cumpănă faptele noastre, cu ale fluierătorilor, apoi îi auzia zicând: „Până aci am adormit, ear de aci încolo vom fi și noi ca învățații noștri“. „Unde dai și unde crapă“.

Finindu-ne agendele oficioase am plecat la gară, ca să ne reîntoarcem la ale noastre și cu dorința de a ne revedea pe viitor în Pecica. Români giulani au rămas cu lacrimi în ochi, încântați de petrecerea noastră între ei și de cele auzite de la învățații lor; ear cei „sbierători“ au rămas fluierând, dar știți cum? — A pagubă.

Boariu.

— Conspirație militară împotriva sultanului. Am amintit, că o bombă era mai să stingă viața sultanului, că făptuitorul nu a fost prins, că de bombă sultanul a scăpat teafăr, dar din suita lui foarte mulți au fost răniți și omoriți.

Ziarul *Prager Tagblatt* publică acum dela un martor ocular foarte interesante amănunte adică:

În momentul, când a pornit trăsura sultanului, mai mulți oficiali s'au aruncat cu sabia scoasă asupra trăsurei. Dar tot atunci garda albaneză s'a făcut zid lângă trăsura și a început să măcelărească pe oficiali. Atâta e sigur, că a fost conspirație militară împotriva sultanului. Presupunerea aceasta o întărește și faptul, că cu o zi mai înainte au fost desarmate corăbiile turcești de pe Borsfor, fiind-că era mare teama de o răscoală.

— Necroloage. Primiți următoarele anunțe funebreale:

Copleșiți de durerea despărțirii; dar' întăriți prin sperarea vederii într-o viață de vecl, facem cunoscut tuturor rudeniilor, preținșilor și cunoscuților, mutarea dela cele trecătoare la cele eterne a prea iubitei și duioasei soții, mamă și soră *Elena Cirlea născ. Hossu* întâmplată Luni în 24 Iulie, în etate de 44 ani, după primirea deslegării preoțești spre înfăptuire cu răspuns bun la înfricoșata judecată a Domnului Iesus Christos. Osemintele pământești ale neolteii noastre repausate să vor transporta, întru așteptarea învierii de obște, în cripta familiară din Murăș-Oșorhely Miercuri în 25 a l. c., la ore 11 a. *Alba-Iulia*, la 24 Iulie 1905. Fie-i partea cu dreptii și amintirea binecuvântată! *Vasile, episcopul Lugojului* ca frate. Aurel Cirlea ca fiu Ioan Cirlea ca soțu. Frida Cirlea născ. Erdélyi ca noră.

— *Iosif Marschall* proprietar de tipografie și proprietarul „Foi Poporului“ din Sibiu a murit Sâmbătă trecută pe neașteptate. *Marschall* a fost la început conducătorul tipografiei „Tribuna“, iar după-ce s'a hotărât liquidarea, vinderea tipografiei ac-lea, a ajuns în proprietatea lui *Marschall*.

— În mormintare. Ni-se scrie din Sicula: *Învățătorul pensionat Gerasim Balint* a decedat acolo după un morb greu și îndelungat. În mormântarea i-s'a făcut Sâmbătă în 9/22 Iulie. Prohodul l'au slujit preoții: *Balan* din Borosineu, *P. Zaslo* din Seleuș-Cigărel și *Dronca* din Sicula. Cuvântul funebru a fost rostit de *P. Zaslo*.

Pe decedatul îl deplâng: nemângăiața sa soție și unicul său fiu *Gerasim Balint*, învățător în Sicula.

Fie-i somnul lin!

— Rectificare. În Nrul nostru dela 23 crt. s'a strecurat o notiță, (*venia din afară*, în absența redactorului nostru responsabil) sub titlul „în amintirea Drului Ioan Raț“ care cu drept cuvânt a putut atinge susceptibilitatea frunțașilor noștri din Siria și care tocmai pentru cuvântul acesta, de nimie nu stă mai departe ca de însuși memoria regretatului Raț.

Regretăm că s'a putut strecura aceasta notiță veninoasă, care abstrăgând dela împrejurarea că n-a avut nici un rost binecuvântat, conține și inexactități factice, pentru că stările îmbucurătoare românești din Siria sunt rezultatul stăruințelor nu a unui singur om, care ori cât de harnic a fost, dar a trăit prea puțin ca să le producă, ci a tuturor frunțașilor buni și harnici, câți slavă Domnului, avem în Siria.

A-i supăra pe aceștia — nimic, de cât aceasta, nu stă mai departe de intențiile noastre.

— Alegere de preot în Sicula. Ni-se scrie: în comuna noastră *Sicula* s'a ținut alegerea de preot Duminecă în 10/23 Iulie 1905, pentru îndeplinirea parohiei prime devenite vacantă prin moartea fiertatului preot *Florea Monța*, care a încetat din viață la 19 Maiu st. v. 1903. Astfel sosind timpul să ne alegem preot tocmai Duminecă, ne-am adunat mai mulți la actul acesta de mare însemnătate. După sfârșitul liturghiei s'a făcut în biserică chemarea duhului sfânt și apoi ne-am dus cu toții la școală, unde după comsă-

luirea Comitetului parohial cu On. Domn protopop, *Constantin Gurbun*, acesta invită sinodul să intre în sală, și după ce le ține o mică vorbire, se porcede la votare. Toți votează în liniște pentru un singur candidat, di-lu-tin *Monța*, care a primit 100 de voturi, adică toate, câte s'au dat. Această alegere a fost dintre cele mai frumoase pentru-că a decurs în cea mai perfectă liniște și ordine.

Astfel bravii parochieni din comuna *Sicula* au săvârșit o faptă vrednică de toată lauda, alegând de preot al lor, pe fiul comunei *Iustin Monța*. Crescut între noi și tinăr cum e, avem mare speranță că sub conducerea d-sale va înflori comuna pe calea binelui și a progresului.

— Ciocnire de corăbii. Se telegrafează din *Oran*: Corabia *Szapary* a societății de navigațiune *Adria* în drumul său spre *Algir* fiind negură deasă s'a ciocnit cu vaporul francez *Schafino*. Cel din urmă s'a scufundat, iar personalul i-l'a scăpat corabia *Szapary*.

— Învățătură pentru păzirea de sărbători și pentru asigurări. Vineri în 24 Iunie st. v. a. c. la sărbătoarea Nașterii St. Ioan (Sânziene), românii din *Sân-Miclăușul mare*, în loc să cerceteze Sfta biserică, aproape toți au mers la cosit de grâu. S'a întâmplat însă, că fulgerul a lovit și ucis momentan — pe *Ioan Babi* fiul episcopului primar *George Babi*, care totodată era și cântăreț, și om foarte de treabă, — după care a rămas soția și 2 prunci orfani. — La descărcarea fulgerului toți lucrătorii au căzut amețiți și toți 4 caii, ce-l aveau, dintre cari unul a rămas mort. În 26 s'a i mormântat.

În 9 Iulie st. v. fulgerul a lovit și aprins o jireadă de grâu de 200 cruci și 21 snopi a economului *George Gabor*, care a ars până la pământ și n'a fost asigurată.

Ce bine era de ar fi fost asigurată. D. e. la „*Transilvania*“ solvea 8 cor. și 71 fil.; ear acum primia 1200 coroane de daunare, pentru grâu și paie.

Iată ce face „dora“ românului.

— Ministru președinte pe bina teatrului. Drumul e lung, când decede din scaunul ministerial până la bina teatrului.

Acest drum mai lung, decât o călătorie în jurul pământului, l-a făcut fostul ministru președinte al statului *australian Victoria*, *Beut*. El fusese șeful conservatorilor în parlament. La o sărbare a pășit pe podiu și a cântat câte-va cântece. Conservatorii atunci s'au adunat și au zis, că *Beut* după așa ceva nu e mai bun de șefie.

Beut a și abzis de postul său și s'a angajat la un teatru de varietăți, dar deputat va rămânea și pe mai departe.

— Din păcatele rachiului. Întâmplarea a avut loc în *Békéscsaba*.

Zilerul *Andor Gergely* și *Kiss Gábor* bând prea mult rachi s'au luat la ceartă. *Andor* i-a învinuit pe *Kiss*, că i-a furat banii, la ceea ce acela l-a strâpsu cu un cuțit. Ucigașul a fost prins și arestat.

— Odeșă. Acolo, unde odinioară se întindeau în șire împraștiute șetre tătărești, în zarea ținutului *Chersonului* pe marginea *Pontului Euxin*, printr'un ordin al mult deșteptei *Caterina II*, refugiatul francez *Richelieu* a așezat începuturile marelui port militar și comercial: *Odeșă*.

Acest inferior oraș și port, odinioară atât de înflorit, iar azi în mare parte devastat, abia datează dela începutul secolului trecut.

Evocarea lui, așa zicând, se datorește puternicului geniu al faimoasei *Catherina II*, care tot printr'un ucaz a europenizat poporul rusesc, decretând, că poporul rus trebuie să fie considerat ca popor european, — că l-a mai rămânea popor mongol, e o rușine.

Iată fapte mari, earl onorează memoria acestei *Semiramide boreale*, dar trălmicia lor n'a durat nici două spre-zece decade.

Poporul decretat european (ceea-ce a făcut pe *Mirabeau* să riză atât de mult de decretul *Ecaterinei II*), azi e în plină anarhie, iar *Odeșă*, mărgăritarul orașelor rusești, în multe părți devastat.

Data exactă a zidirii *Odeșei* e anul 1794, tocmai, când *Francia* era în revoluțiune. cu ale cărei începuturi seamănă atât mișcarea revoluționară actuală din *Rusia*.

Ducele de Richelieu, fugit din Franța din cauza revoluțiilor, găsisse un azil la curtea împărătesei Catherina II. Se știe, că împărăteasa proteja pe toți literații și savanții Francei, cum era un Voltaire, Diderot, etc. Singur pe Mirabeau nu-l putea suferi pentru motivul arătat mai sus. Ura ei în contra marelui orator mergea până acolo, în cât într-o scrisoare autografă, ea zice, că Mirabeau trebuie spânzurat de două ori.

Scurt, afară de Mirabeau, Catherina ținea în mare stimă și considerație pe toți francezii de valoare, și între aceștia pe ducele de Richelieu, un nepot al ilustrului cardinal Richelieu, înfrământătorul monarhiei franceze.

Nepotul acestuia avu însărcinarea să întemeze, după gustul său franțuzesc, orașul Odesa. Adevărul e, că ducele de Richelieu reuși să pună temelile unui oraș, în care gustul pentru frumos se manifestă pretutindenea, sub toate formele, precum vom vedea îndată.

Iacă dela începutul clădirii sale, Odesa a fost planuit un port și comercial și militar. Bani și brațe s'au pus cu profesiune la dispoziția ducelui de Richelieu, care s'a înconjurat de ingineri francezi.

Dela mare duce la oraș o scară monumentală, întreruptă de mai multe terase, în vârful scării se înalță maestros statua lui Richelieu, părințele Odesei.

Bulevardele ei sunt atât de largi, încât au pe ele trei rânduri paralele de plantațiuni.

Odesa e locul de întâlnire al tuturor națiunilor occidentale și orientale. Ea nu e numai aspectul multimi străine, ce se plimbă pe imensele bulevrde, ci și acel al inginerilor. Priveliștea e demnă de admirat, pentru varietatea tablourilor. Ca în toate orașele militare, ofițerii (mai ales cei de cavalerie) mișună peste tot.

Ceea-ce mai constituie originalitatea Odesei e numărul cel mare al femeilor frumoase, cari strălucesc însă și prin cultura lor.

Poate că nici într-un oraș din lume nu s'a îngrijit și nu se îngrijește atât de bine de cultura și a inteligenței sexului feminin. Dintre cele cinci licee, cât are Odesa, două sunt licee pentru fete; la universitatea din Odesa studențele sunt imatriculate cu aceleași drepturi ca colegii. Rusoitele, grecoitele, evreicele, germanele, românele toate rivalizează să ajungă frumusețea reginei Natalia, a cărei patrie e Odesa și originea română.

În decursul jumătății de veac, ce ne desparte de războiul Crimeic, Odesa a acaparat tot comerțul Rusiei de miază-zi. Toate grânele, semințele uleioase, zahărul, spirtul, mașinile de agricultură și altele se petrec prin portul Odesei, care azi e distrus, în profitul Galaților, Brâilei, și Constanței române, pentru multă vreme.

Pentru-ca să ne facem o idee de avântul economic al acestui port, credem, că e de ajuns a arăta, că exportul și importul Odesei erau la 1874 de 51 mil. de ruble, pe când douăzeci de ani în urmă ele au crescut la suma de 127 milioane de ruble.

Dintre națiunile, cari și-au văzut comerțul tot întinzându-se, în acest port, sunt în primul rând Germanii. Daraverurile liniei Levantului, ale Hamburgului s'au împătrit, pe când cele ale Angliei și ale Italiei au rămas staționare.

Aspectul orașului în genere, e acela al unui oraș occidental. El e ctreerat de tramwaie electrice.

Clădirile publice sunt monumentale. Bursa nouă e un edificiu în stil venețian, de un aspect arhitectonic admirabil. Tot asemenea și edificiul poștelor și telegrafelor, care e servit în majoritate de femei, spre marea satisfacțiune a comerșanților și a publicului în genere.

Lângă teatrul național e statua lui Pușkin, căți-va pași dela casa nașterii sale.

Impresia generală, ce lasă Odesa în spiritul călătorului, celebrul compozitor Liszt a formulat-o în comparația următoare: „pare că ai sta în fața unei frumoase ingenuității de o perină moale de mătase și în altitudine de rugăciune“.

— Eclipsa dela 17/30 August 1906. În ziua de 6/19 Iulie a sosit în Alger, pe la orele 9 d. amiază, crucișetorul „Dexie“, din marina Statelor Unite, având pe bord o misiune compusă din învățați americani, cari trebuie să se ducă la Guelma să studieze fazele eclipsei soarelui în ziua de 17/30 August.

„Dexie“ transportă o încărcătură foarte mare de instrumente astronomice de tot soiul.

— Și-a vândut nevasta. Iosif Mehoffer era și este gazdă bună în Pâncota. Era bun vecin cu Földes Károly, iar cu nevastă-sa de 3—4 ani trăia foarte bine și o bucată de vreme trebuirile au mers în regulă.

Dar femeia era de tot frumoasă, iar vecinului i-a căzut tronc la inimă și femeia poate a crezut, că și ea e datoare să-l iubească pe acela, pe care-l iubește și bărbatul său.

Iar dragostea e o buruiănă, ce se desvoltă, crește foarte repede. În sfârșit Mehoffer cu amar a trebuit să știe, că nevastă-sa îl înșală. De aici zilnic ceartă, bătăe și alte de astea.

Ce face Mehoffer?

I-s'a urit și lui deatita ceartă, a mers la vecinul său și năcăit i-a spus, că el și-ar vinde nevasta, la ce Földes cu bucurie a spus, că el foarte bucuros ar cumpăra-o. A și cumpărat-o cu 100 fl.!

Au dat mâna, au iscălit contractul, în care Mehoffer zice, că se va despărți de femeie-sa, iar Földes îi va plăti 100 fl.

Când au fost gata, au chemat pe femeie și i-au spus târgul, ce l-au făcut. Ea s'a învoit și numai decât s'a și mutat la noul bărbat.

Povestea e adevărată.

— Înțelepciunea unei judecătorei rus. Înțelepciunea deosebită a judecătorilor ruși ne o arată următoarea întâmplare, de asemenea și dreptatea lor.

Negustorul Aprasin era în păra cu negustorul Bobrykin. Aprasin era foarte bun prețin al judelei, dreptatea încă era pe partea lui, prin urmare dela început putea ști, că cu păra el va învinge. S'a mirat deci mult, când o hârtie dela judecătoreie îi dă de veste, că el a pierdut procesul. Desnădăjduit alerga deci la preținul său. Acesta îi arăta un foimotoc de bani zicându-i:

— Dușmanul tău mi i-a dăruit!

— Cum! zise cu dispreț preținul — tu ai luat bani, pentru ca să-ți tradezi pe un drept și sincer prețin?

— Mă, măgarule! — zise judecătorul, dacă eu nu aș fi primit darul, dușmanul tău ar fi mituit pe senatul de apel și tu ai fi pierdut. Aici sunt banii, mițuește pe judecătoria de gradul doi și fără cheltoiulă vei fi tu de asupra.

Așa vorbi prea înțeleptul judecător.

— Ce face beția. Birjarul Iuliu Krompak s'a îmbătat Vinerii noaptea și Sâmbătă dimineața, când a ajuns acasă, precum ne putem închipui, țiitoarea lui a început să-l sfădească. Birjarul a luat un scaun, ca să o lovească. În casă cu dânsul locuia un om cu numele Ioan Stoi, care s'a pus să o apere pe femeie. Krompak se înversună și mai mult pentru aceasta. El izbi cu pumnul spre Stoi, dar nimeri într'un geam. Spărgându-se sticla, i-a tătat vinele și până a sosit ambulanța, ca să-l deie ajutor lui Krompak i-se scursese tot sângele.

— Anunț. Recomandăm cu căldură atelierul de tâmplărie, sculptorie și strungărie al firmei Ion Cotirlă și fiul din Oravița, în care se confecționează temple, strane, jețuri, chivoturi, răpizi și tot felul de utenzilii bisericesti cu prețuri moderate și pe lângă garanță desăvârșită.

—x Spre știre. Cu deosebită stimă rog pe stimatul public urban și rural să binevoiască a se convinge personal, că anunțurile ce le-am dat prin foile locale nu-s reclame ordinare, ci residă pe fapte, că în atelierul meu special de giuvaerice, ce întrece ori-ce concurență, fiind pus sub conducerea mea personală s'a pregătesc respective transformă, repară ori-ce lucrări, ce cad în branșa aceasta foarte frumos și ieftin. Magazinul mi-e admirabil asortat cu giuvaerice cu briliant de

aur, argint. Se pot obține și serviciul pentru masă de argint cu prețuri foarte ieftine pe lângă un serviciu prompt. Telefon urban și comitatens 439. Cu deosebită stimă: Weinberger Ferenc, giuvaeriu, Arad (Központi szálloda).

—x Exclusiv bere de Schwehat, cuhnă de casă admirabilă; zi de zi muzică țigănească în locul de întâlnire al inteligenței Kovács și Novotny.

Cronică judiciară.

§ Cusătoreasa și soția avocatului. Judecătoria cercuală din Budapesta a adus zilele trecute sentință într'un proces foarte interesant.

Rolurile le joacă o drăguță cusătoreasă de 18 ani și nevasta în etate, a unui avocat din Budapesta.

Judele: Să auzim, de ce voești d-ta pedepsirea d-nei Dr. N.?

Cusătoreasa: Acum două săptămâni ca martore am fost chemată la judecătoreie. Pe coridor am rugat pe un tânăr domn să mi arate calea, iar când mi-s'a spus, că petraclarea s'a amânat, împreună ne-am depărtat.

Judele: Și cine a fost domnul acela?

Cusătoreasa: Singură nu știu. Mi-e mi-a spus nume fals.

Judele: De unde ști atunci, că ți-a spus nume fals?

Cusătoreasa: El mi-a spus, că-l avocatul Dr. S., dar el nu poate fi acela, de oare-ce Dr. S. e bărbatul acuzatei și e om în vîrstă.

Judele: Și ce are a face tânărul cu ponosul d-tale?

Cusătoreasa: Tânărul a voit, ca noi cu ori-ce preț să ne întâlnim. La început eu n'am vrut. În fine mi-a făgăduit cerul și pământul și m'am învoit.

Judele: Și unde a fost întâlnirea?

Cusătoreasa: Dl mi-a spus, că are locuință foarte frumoasă în Nagy-korona u. și că ar fi mai bine, de mă duc la el între 8 și 9. Mi-a mai spus, că are și o găzdărită tare urtă, dar eu să n. mă jenez, să-l spun scopul venirii mele și să mă fac comoadă.

Judele: Și d-ta firește ai mers?

Cusătoreasa: Cum eu nu, dacă odată am făgăduit. Punct la 8 oare am sunat la Dr. S. Mi-a deschis acuzata, pe care am luat-o drept găzdărită și am întrebat-o:

— E acasă dl Dr. S.?

— Nu e — fu răspunsul.

— Nu-i nimic — am zis, intrând în odaie, voi aștepta pe dl doctor.

Acuzata a venit după mine și m'a întrebat, ce vreau. I-am spus și apoi a fost o păruială, din care nu știu, cum am scăpat. Domnul acela făcuse adecă cu mine proastă glumă. De aceea cer, ca acuzata să fie pedepsită.

Judele: (cătră acuzată): Ear d-ta, doamnă, ce ai de spus?

Doamna Dr. S.: Lucrul s'a întâmplat așa, cum a spus domnișoara. Eu m'am putut și am avut drept să mă revolt, fiindcă eu nu puteam să presimt, că e o glumă răutăcioasă la mijloc și că bărbatul meu e nevinovat.

Luând acestea în considerare judecătoria a pedepsit pe doamna Dr. S. la 10 coroane amendă.

Invitări și petreceri.

Concertul Corfescu la Blesad și la Seini.

Intr'un veac odată se întâmplă pe la noi cești de din coace să putem participa la concerte artistice și nu diletante. Rar, de tot rar, și numai atunci, când vre-un valoros apostol al culturii musicale — răsare între noi...

Apostolul învăpăiat al muzicii este dl Nicolae Corfescu, fost elev al conservatoarelor din București și Milano, prim-baritonist dramatic la opera R. a Teatrului Național din București.

În posesiunea unui glas fără cusur, de o admirabilă gentileță, perfecționat de înalta școală

CANCELARIA ARHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.
(Lângă banca „Victoria“).

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

italiană, — împins de dragostea neamului său și rîvnă de a propaga cultura musicală: întreprinde un turneu artistic și apleacă în țări străine, se espune greutăților unui voiaj plin de neplăceri înfruntând nepăsarea, ba chiar nelcrederea, nu arare-ori și a conaționalilor săi.

După ce concertase în 1904 la *Bistrița, Cluj*, — astimp la *Casina națională din Budapesta*, la *Șimlul, Șomeș* șel. — a ajuns și în părțile noastre. La 12 n. a. c. a dat concert la băile de *Bicsad*, și neobositul artist 3 zile mai târziu, la 15 n. a. c. a dat altul în sala hotelului de *Seinl*.

În amândouă locurile a concertat cu un program bogat — splendid — variat — din opere și piese clasice. Ceea-ce însă a fermecat publicul au fost doinele, doinele românești rupte din inima noastră, prețioasele produse ale geniului românesc — interpretate — de un Corfescu!

Cu vocea-l de o intonațiune gravă bariton, de timbru dulce și duos, de o intensitate largă și admirabilă; cu figura-l sveltă, simpatice a captivat pe ascultători.

Și a cântat neobosit timp de 2 cîsurî și jumătate. Pe o clipită ni se părea, că suntem sub boltele grandioase ale Ateneului din București. Pe o clipită uitasem, că depărtați de-ai noștri frați, impresorați de străini, trăim o viață musicală de tot primitivă. — și ne aflam în România cultă și eram fuduli, că aparținem unui neam ce posedă atari fi.

Ceea-ce este mai de admirat, trăsura cea mai prețioasă din valența musicală a d-lui *N. Corfescu*, și ceea-ce îl tradează de mare artist, este interpretarea și nuanțarea d-sale. Oftam după o primăvară dulce, rugând pe *Mugur-Mugurel* să ne aducă un train mai fericit, când ascultam *Doina dină* a lui *Dima*, ne-a înduioșat inimile accentele jalnice ale pribeagului nostalgic din *Wanderer de Schumann*; ne treceau fiori reci la invitarea ce ni-se face să participăm la o scenă îngrozitoare, în marele *Prolog* din opera *Pagliacci*; ne trăsăria inima la auzul doinelor „*Mânduliță dela munte*“, *Franța verde foi de fug* și „*Doina Ciobanului*“.

La *Seinl* a participat toată înțelegința fără deosebire de naționalitate la concert, la finele căruia a cheuit dimpreună cu artistul *bohème* până dimineata, făcându-l nesfârșite urale și entusiaste ovațiuni.

Două domnișoare dragălaşe au prestat acompaniamentul pe pian: la *Bicsad* d-șoara *Elița Negrea*, la *Seinl* d-șoara *Flora Kepes*, absolventa academiei musicale de Budapesta. Ambele au dat dovadă de o pregătire musicală esecientă de rutină artistică, de gust fin, precisiune scrupuloasă, esecutând programa cu aceea perfecțiune ce caracterizează pe artiști de pian.

Di Corfescu va da un concert tot la băile de *Bicsad* la 6 n. August, cu ocaziunea adunării generale a despărțământului Sătmăr-Ugocea a „*Asociațiunii*“, cu care ocaziune sperăm, că o mulțime mai mare de români vor avea fericirea de a-l auzi!

Seinl, la 25 Iulie n. 1905

— u. — p.

Bibliografie.

A apărut și se află de vânzare (prețul 50 fileri, plus porto 10 fileri) la administrația ziarului „*Tribuna*“ interesantul studiu:

„*Die Bedeutung des Römischen Elementes im Völkerconcerte Europas von Einem Patrioten*“

Broșura aceasta scrisă nemțește este merită ca în cercurile înalte politice din Austria și străinătate să facă cunoscuți pe Români.

A apărut Nr. 6, pe luna Iunie, din anul III. al Revistei România Ilustrată de sub direcțiunea dlui I. Rusu Abrudeanu, cu următorul bogat sumar:

Cronica lunei de Argus. Serbările regale dela Constanța (cu 10 ilustrațiuni) de I. R. A. Poet-Femei de Al. Antemireanu. Fil gata!.. (poezie) de G. Tutoveanu. Mihail Vlădescu (cu o ilustrație) de Al. Antemireanu. Concert de primăvară (poezie) de G. Coșbuc. † A. S. R. Principele Leopold de Hohenzollern (cu o ilustrație) de I. R. A. Erahil bisericel noastre (cu

8 ilustrațiuni) de Ortodox. Norocul mort (poezie de A. Naum. Noul Parlament (cu 16 ilustrațiuni) Un mare succes diplomatic al României (textul oficial al unui document istoric). Schitul Cerebucului (roman istoric) de Em. Grigorevitz. Apostolul (nuvelă) de Al. Cazaban. Omenit zilei (cu o ilustrație). Balada strămoșilor (poezie) de A. Davila. Lovitura de stat din Norvegia de Al. I. (cu 2 ilustrațiuni) Femeia Română (cu 2 ilustrațiuni) de Ella Em. Savopol. Din frumsetile țarei (cu o ilustrație). România Pitorească (cu o ilustrație) de A. B. Necrolog. Carnetul lunei. Bibliografia.

ECONOMIE.

Arad, 27 Iulie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 26 Iulie. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Octombrie 1905 (100 clgr.)	16.08—16.10
Secară pe Octombrie	12.90—12.92
Orz pe Octombrie	11.58—11.60
Cucuruz pe Iulie	16.62—16.64
Cucuruz nou 1906	11.62—11.64

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Octombrie 1905	16.32—16.34
Secară pe	13.12—13.14
Ovas pe Octombrie	11.72—11.74
Cucuruz pe Iulie	16.80—16.82
Cucuruz nou 1906	10.90—11.92

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klgr.)
580—650 măt metrică grâu cor.	17.00—17.40
320—340 „ „ cucuruz „	15.10—15.30
Semnare nominală secară:	14.68—14.70
„ „ orz:	14.60—14.80
„ „ ovăs:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
850—900 măt metrică grâu cor.	7.40—7.60
140—150 „ „ cucuruz	5.70—5.80
Semnare nominală: secară	7.80—8.00
„ „ orz:	5.50—5.60
„ „ ovăs:	6.00—6.20

Bursa de bucate din Timișoara

Grâu: 70—100 klgr.	Cor. 15.40—15.50
„ 80— „ „	15.50—15.60
Secară: 100 „	12.10—12.20
Orz: „ „	10.20—10.30
Ovas mercantil 100 klgr.	12.30—12.40
„ cernut „ „	— — — —
Cucuruz vechiu „ „	15.40—15.50
„ nou „ „	15.40—15.50

Tirgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungara: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlgr. 139—140 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chlgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr. 139—141 fil.; Calitate sîrbească: grei, părechea peste 260 klgr. 142—143 fil.; mijlocii părechea 240—260 chlgr. greutate 141—142 fil. Usori până la 240 klgr. 137—138 fil.

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

P. Ivan Versecz. Am primit 5 cor. abonament pe III. Qu. a. c.

Redactor responsabil: Sever Boen.
Editor-proprietar: George Nichin.

Caut un viier (vinczellér)

care să pricepe la via americană și la oltoit. Preferinți sunt cei ce știu tracta cu cal. Condițiuni favorabile și conform harniciei sale, mărirea plății la termeni hotărâți de mine. Contractele să fac pe un an și se pot prolungi din an în an.

Adresa mea: Locotenent STUPARIU în Macoviște, u. p. Rakasdia (în Banat).

La administrația „*Tribunei*“ să află de vânzare următoarele cărți:

„ <i>La Roma</i> “ de Russo Șiriau Cor. 2 — plus 10 fil. porto	
„ <i>Povestiri și schițe</i> “ de S. Seecia 1 —	5 „
„ <i>Nuvelă</i> “ de Emil Zeia Cor. 0.40	5 „
„ <i>Școlarul declamator</i> “	0.50 „
„ <i>Vatra părăsită</i> “ I. Slavici	1.50 „
„ <i>Stropi de rouă</i> “	1. — „
„ <i>Aur</i> “ Const. Hodoș	1.50 „
„ <i>Telegrama</i> “ farză în 3 acte	0.30 „
„ <i>Carmen Sylva</i> “ de Voien	1. — „
„ <i>Amicul Poporului</i> “ T. Vuculescu	1. — „

Stabiliment de hydrotheraphie: Wällischhof

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern
(pe lângă hydrotherapie completă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electrice, massage, electrizare, gimnastică suedă dietetică individualizată etc).

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Sz.: 2047/1905. szgb.

Pályázati hirdetés.

Fogaras-vármegyének alsó-árpási járásban előléptetés folyán megüresedett egyesítve volt alsó-visti 13.436 lélekszámmal és szkorói 10.213 lélekszámmal bíró **körorvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetek és az ezen állásokat elnyerni óhajtokat felhívom, hogy az 1876. évi XIV. tc. 143. §-ában, illetve az 1883. évi I. tc. 9. §-ában előírt képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket **f. évi augusztus hó 17-éig** hivatalomhoz annál inkább benyújtsák, mert később érkező folyamodványok nem lesznek tekintetbe véve. — **A választás 1905. évi augusztus hó 22-én délelőtt 10 órakor** fog az alsó-árpási járási főszolgabírói hivatalban megtartatni

A körorvosi székhely az alsó-visti állásra Alsó-Vist és a szkorói ideiglenesen Alsó-Árpás lesz.

Javadalmazás: 800 800 korona évi fizetés, 226 kor. 10 fill., 226 kor. 10 fill. utátalány, mely összeg az állampénztárból utólagosan fizettetik, továbbá a szabályrendelethez megállapított látogatási díjak. Köteles azonban a körorvos a köz-égeket havonként kétszer rendszeren látogatni és a vagyon-talan betegeket ingyen gyógykezeln.

Ha pályázatok hiányában esetleg csak az egyik körorvosi állás lesz betölthető, akkor az egyik körben megválasztott körorvos köteles a másik körben is a körorvosi teendőket elvégezni az 1600 korona fizetés és 452 korona 20 fillér utátalányának élvezése mellett, mely esetben egyelőre a körorvosnak székhelye Alsó-Árpás lesz. — A román nyelvnek tudása feltétlenül megkívántatik.

A megválasztott körorvos köteles állását 8 nap alatt elfoglalni.

Alsó-Árpás, 1905. évi július hó 17-én.

Tureu,
szolgabíró.

INSTITUTUL LUI LÖWY

pentru imprumut de **SACI** și strae

recomandă marele magazin de saci și strae bune în orice mărime. Serviciu prompt și conștientos. - - - Prețuri foarte ieftine.

Cel mai bun loc pentru saci și strae bune!

CARTOFI PRIMA cu vagonul pentru cula și sămănat.

Löwy Zsigmond

— Temesvár gyárvaros, Fő-utca 33. sz. —

Rog pe oricine să bine-volască a se convinge ce bine și ce ieftin își poate procura de la mine orice orologiu și giuvaerice din argint și aur curat de 14 carate.

— ARAD, Piața Libertății —

lângă edificiul teatru'ui vechiu.

Igaz Sándor

orasornicar și giuvaeriu

Deposit de mobile eftine.

— Nu te feri de osteneală, ci de voești să cumperi eftin mobile tapetate, precum și vese, privește —

magazinul de mobile al **FRĂȚILOR WEISZBERGER**

— In Arad, — Karolina-utca. —

unde cu prețuri de minune de eftine capeți obiecte ce cad în bransa asta dela cel mai simplu până la cel mai fin.

— Ori-ce concurență e eschisă! —

— Cu stimă: **FRĂȚII WEISZBERGER** —

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă;
consultă zilnic dela 8—12 a.m.
și dela 3—6 p. m. — — în

BAILE HERCULANE

(HERCULESFÜRDŐ)

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad. — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunind de mijloace îndestulitoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o **Austroungaria, Germania și America** o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țurile cele mai avantajoase o—o—o

— In special fabric, diverse mașini de sămănat, seccarat, stărmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Seitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și tiglărit mic și mare, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinărilor sus numite.

— Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

— Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparatură de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

Asigurați contra griudinei: cucuruzul, grâu, secara, ovăzul și toate plantele economice!

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad.

A BANCII GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSYLVANIA“

primese oferte pentru asigurări din comitatele: *Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal* și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen flos, rente, zestre pentru fete, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—200 cor. se plătesc la moment în ziua morții încaștate;
2. În ramul fecului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, băne, revizite ș. a. prin spargere;
4. Contra griudinei: grâu, seacă, orz, cucuruz, ovăș, viș (vinea), plante industriale: canepă, in, hamei, nutrețuri, tabac ș. a.

Dealușii se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuare mai în fiesce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania“ în Arad.

Strada Széchenyi ar. 1. — Telefon ar. 299.

438 — 168

Asigurați contra furăturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Asigurați contra focului: case, bucate, mobile, vestiminte, mărfuri!